

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1909. ==
 augusztus 22. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket
 lapunk nyomdája is elfogad

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Szláv áramlatok.

—, augusztus 20.

A Szkiacsák nagyságos ur, az országgyűlési képviselő levelet írt Szegednek, hogy a katolikus kongresszus idején ők, már mint a tót párt szintén oda akarnak jönni barátságos vendéglátóba. Be akarják mutatni, hogy ők nem haragszanak a magyarokra s meg akarják kegyesen veregetni a vállunkat. Ők csak az ellen akarnak protestálni, hogy egyes magyar katolikus főpapok elnyomják a felsőmagyarországi tótokat. A város tanácsa e szíves jelentkezésre nem tehetett egyebet, mint hogy tudatta szép levélben a Szkiacsák nagyságossal, hogy tót politikai pártot nem ismer, hogy a katolikus kongresszus nem politizálni megy Szegedre s ha a Szkiacsák nagyságos politizálni akar, maradjon otthon. Egyebet nem is tehetett.

Egyébként pedig most már a Szkiacsák nagyságos szerint a katolikus főpapság is beállt az elnyomók közé. Mert nem engedni botrányoskodni a tót heccaklápnokat s mert a Hlinka-féle tótok nem kapnak kegyelmet. Még a római pápától sem. E szerint az a tiszteletreméltó agg, aki Rómában a Krisztus helytartója, tótok elnyomói közé tartozik. Már tudniillik a Szkiacsák nagyságos szerint. Meg a többi fanatikus pánszláv szerint, akik azonban korántsem képviselik azt a hazafias magyarországi tótságot, amely negyvennyolcban is tömegesen állott a magyar ügy védelmére fegyver alá. Ők csak mondják, hogy a tótságot képviselik, de mi nem hisszük el nekik. Amiként a városi tanács sem hitte el a Szkiacsák nagyságosnak, hogy országos tót politikai párt is volna a magyar glóbuson.

Ami vádat Szkiacsák a magyar katolikus főpapság ellenében tesz, nem vád, hanem védelem. Elnyomásról pedig nyilvánvalóan szó sincsen. Valótlan láрма ez, akár tót, akár oláh részről jöjjön s nagyon sok tótot és oláh embert ismerünk, akik az utálat és a megvetés hangján beszélnek azokról az izgatókról, akik azért izgatnak, hogy a felizgatott nép amugy is kevés filléreit magukhoz mágnesozzák. Szkiacsák azt hitte, hogy Szegeden is olyan boldokokra talál, mint az ő falvaiban, ahol a hordó tetején csepűt nyel és tüzet köpköd

De azért a Szkiacsák esete jellemző tünet. Az a tény, hogy a magyarság szívébe akart elmenni bizonyos magyarok ellen való tüntetésre, mutatja a mai elharapózott pánszláv örület tünetét. Vannak országok, ahol a szláv ösztartás jogosult, vannak országok, ahol joggal panaszkodhatnak elnyomás ellen, amint például ezt csinálja Pózen katolikus lengyeleivel a lutheránus Németország. Az csakugyan tüzzel-vassal németesít ott s nem is tagadja.

Azt mondja, még hivatalosan is, hogy azt akarja, hogy aki német alattvaló, aki a német birodalom védelmében és oltalmában részesül, az legyen német. Nálunk ilyesmiről szó sincsen. Mégis mi vagyunk az elnyomók. Már meg a főpapok is. Ez a testület, amely az ország földje egytized részének a birtokában a nemzetre nézve a legszerencsétlenebb agrárpolitikát űzi, még ez is mint vadmagyar van feltüntetve a Szkiacsák nagyságosok elmélete szerint. S el lehetünk rá készülve, hogy a szegedi visszautasítás épp úgy be fogja járni a külföld lapjait, mint a többi ugynevezett elnyomás, hatósági visszaélés, barbár kegyetlenkedés s a többi. S ezuttal nem szolgabírák, hanem püspökök és érsekek lesznek leázsiáizva.

Ez azonban mindegy. Calumnátorok és pénzért kintugató kutyák mindig lesznek. De az az érdekes, hogy mindig csak miránk jár a rud. A szlávtság másutt is akar érvényesülni, de máshol keményen ellentállnak neki. Bécsben a csehek nagy rokonságban vannak, a nagy világváros lakosságának több, mint egyharmada cseh. Mégis gyűléseket csak rendőri asszisztencia mellett tarthatnak, mert annyira fel van ellenük bőszerű a császárváros osztrák népe, hogy másként szétverné őket. Tegnap egy bécsi cseh turistaegylet kirándulót, akik a Dunán mentek fölfelé a dunai gőzhajótársaság bérelt hajóján, a parlamenti városokban még ki sem engedték kötni. Az ausztriai szlávok így most már Oroszországra vetik a szemüket. Tegnap a prágai község tanács küldöttsége Orosz-Lengyelországban járt, Varsóba utazott, hogy a lengyelekkel kössön barátságot. Prága polgármestere Varsóban izzómérges beszédet mondott az osztrákság ellen s a germanizmus ellen közös küzdelemre hívta föl az oroszországi lengyeleket. De másként megmutatja azt, hogy a szlávizmus keményen és erősen

dolgozik az érvényesülésen. Itt nagyon elkel, ha résen állunk s minden magyarok összetartunk még a Szkiacsák nagyságos apró hóbortjai ellen is.

Pályaválasztás.

Tanév elején szülők és gyermekeik egyaránt gondokkal, aggodalmakkal telten, tekintenek a jövőbe, azon jövőbe, melynek megalapozása, boldogsága vagy boldogtalansága egy pillanattól, a pálya helyes megválasztásától függ. E választás különösen a szülőknek okozza a legnagyobb gondot, mert hiszen van-e szülő, aki gyermekének nem a legszebb, legboldogabb és legrózsásabb jövőt kívánna?

Minél könnyebb megélhetés, minél kevesebb munka, de minél nagyobb fizetés hármass jelszava képezi rendszeren a pályaválasztás kiindulópontját, de a legtöbb esetben egyik sem üt be, egyik sem valósul meg, mert a pálya helyes megválasztásánál első sorban és mindenek előtt a gyermek természete és készsége, valamint a szülők anyagi helyzete játszik a főszerepet, amit pedig legtöbb esetben figyelmen kívül szoktak hagyni.

Azt a hivatalt például, amely a mindennapi étellel, a néppel a legszorosabb összefüggésben van, tulajdonképp csak olyan ifjunak volna szabad választania, aki tudása és tapasztalatai mellett egy kis rokonérzéssel, türelemmel és tapintattal rendelkezik s az emberekkel bánni is tud. Aki ezen tulajdonságok hiányában van, az az élettől ugyszólván elkülönített hivatalba rejtőzzék, ahol pusztán a poros akták foglalkoztatják.

A bíró, de az ügyvéd is hozzáférhetlen igazságérzettől, szilárd jellemtől és megvesztegethetlen becsületességétől legyen áthatva. Az orvos hivatását csak mint lelkiismeretes és fáradhatlan emberbarát teljesítheti, aki éjjel és nappal rendelkezésünkre áll s az emberek egészségével nem üz uzsorát. A lelkésznek, aki egész életét megáldásra kell lennie, minden erényével megáldva kell lennie, hogy ezek segélyével a béke, az emberszeretet és örök tökéletesedés útján vezesse hiveit.

A középiskolának, főleg az egyetemnek elvégzése nemcsak képességet és szorgalmat tételez föl, hanem a felmerülő költségek fedezésének képességét, lehetőségét is.

Vagyontalan szülőknek nem egy tehetséges gyermeke jóltevők gyámolítása mellett szintén a felsőbb tanulmányokat választva, papi pályára lépett és a társadalmi életben előkelő helyet foglalva el, áldásdus tevékenységet fejtett ki. A társadalmi és szociális átalakulások legnehezebb feladatát tulajdonképp mindig a szegényebb helyzetből magukat felküzdött előharcosok teljesítették, akiknek

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
 VI. Dalmok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

gondolata, érzése és tettei a népelemben gyökereznek.

Mindamellett szegény bár, de szellemileg tehetséges gyermekeinknek csak ritkán tesszük lehetővé, hogy hivatásból álljanak a szellemi munka szolgálatába. Nem szándékunk a szellemi proletárok amugy is nagy számát növelni, felszólalásunk a jövő hivatott és illetékes, valódi népvézerei érdekében történik. Az ilyen népvézereket nevelni kell, kiképeztetésük érdekében anyagi áldozatoktól sem szabad visszariadni. — Jövő életpályánk megválasztásánál soha se feledjük, hogy minden hivatás jó, csak a hozzávaló embere legyen jó.

Igen gyakran tapasztaljuk, hogy a különféle hivatások és életpályák sorrendje és előbbsége is vita tárgyát képezik. A földműves, a bíró, az orvos, a filozófus: mind a maga foglalkozását és állását tartja legelsőnek, legrégibbnek. Pedig minden hivatás, legyen még oly kicsi és korlátolt, egyet követel, t. i. hogy becsületesen és méltón illeszkedjék bele a társadalom keretébe. Akiben megvan a becsületérzés, vallásosság és emberszeretet, akár az eke szarvát fogja, akár a műhelyben a gyalupadnál foglalatoskodik, legyen munkás, tudós vagy államférfi: mindegyikük hasznára lehet az emberiségnek s ily értelemben mindegyik állás a legelső és legrégibb.

Sokan mint államférfiak ragyognak a társadalmi élet napsugaras magaslátán, mások ismét a köves és mocsaras mélységekben dolgoznak, de mindegyik hivatásnak megvan a maga jelentősége és fontossága. Ha jól megválasztott élethivatásunkat lelkiismeretesen teljesítjük, ha pozíciánk emelkedésével, közénk és az alatt állók közé nem emelünk megközelíthetetlen falakat, hanem azon rendhez, amelyből származunk, mindenkor hűek maradunk s ennek érdekeiért mindenkor sikra szállunk: akkor a legszebb jövő táru elénk.

Csak ezen az uton lesz a tehetséges és becsületes parasztfiúból államférfi vagy püspök, ellenben a csődbe jutott bárónak szellemileg elmaradott fiából kőművesegéd. Az elmondottak, bármennyire csodálkozunk rajtuk, a társadalmi rend alapigazságát képezik.

Kossuth Lajos.

IV.

Volt még készlet a bécsi kamarillában. Latour felakasztása október 6-án nem volt intő példa, ők tovább mentek. Kiszívni a nép vérét, ez volt a jelszó. És jött is egy ily vérpióca, Windischgrätz Alfréd, aki büszkén vágta oda Kossuth hírnökének, hogy: „Mit Rebellen unterhandle ich nicht.“

Ha csak az kellett, a magyarok ágyudőrejjel választottak. Október 30-án Schwechatnál Moga serege gyengének bizonyul Windischgrätz seregeivel szemben, de Windischgrätz egyelőre nem jön magyar területre, ahol ezalatt Görgei Arthur lett a felsődnai hadsereg vezére. Ott keleten meg folyik az alatt az oláh vérengzés. Rémmesőbe illő dolgokat mesélhetnénk Urbán vérengzéséről. Kossuth pedig intő szövegével mindenütt buzdítja a magyar népet kitartásra. Ezalatt pedig Windischgrätz egyrésztől, másrésztől pedig a román csapatok támadóba veszik az országot. Felhangzik a templomokban az ének és imákban kéri az Egek Urát, segítsen a magyar népen.

Hajmeresztő terrorizmussal dolgozik a bécsi kamarilla. Talál még mindig valami utat, hogy a magyarokat bosszantsa, de ezek nem ednek meg. November 6-áról kelt V. Ferdinándnak az a rendelete, amelyben az ország-

gyűlésnek minden tekintetben hasonló határozatát érvénytelennek nyilvánítja ki, Kossuthot és társait felségsértőknek nevezi, a népnek pedig meghagyja, hogy Windischgrätznek feltétlenül engedelmeskedjék.

Ez volt V. Ferdinándnak utolsó ténykedése, mert december 2-án már unokaöccse, Ferenc József javára lemondott a trónról. Úgy hitte mindenki, hogy sikerül majd az ellentéteket kiegyenlíteni, de az ellentétek kiegyenlítése ezuttal nem sikerült. Kossuth előterjesztésére az országgyűlés december 7-én egy manifesztumot fogad el, amely kimondja, hogy „az uralkodás változásához a nemzet előleges megkérdezése és beleegyezése szükséges“ és „hogy az országgyűlés híre, tudta s megegyezése nélkül, a magyar királyi szék birtokával senki egyoldalulag nem rendelkezhetik“. Ugyancsak ezen az országgyűlésen megy határozatba, hogy a törvénytelen rendeleteket végrehajtani nem fogja.

Természetesen békés út helyett, kard útján szerzett magának a vérig sértett nép elégtételt. Windischgrätz, kinek tekintélyét a magyar nép el nem ismerte, december 16-án most már átlépi az országot és nyílt harcba elegyedik a magyar nemzettel. Kossuth erre guerilla-csapatokat szervez, december 22-én pedig kiáltványt szerkeszt, amelyet minden templomban felolvastat és amelyben a magyar népet a haza védelmére hívja fel. Ennek a kiáltványnak meg is volt a fogantója, a nép nagy csapatokban özönlött a szabadság zászlaja alá.

Perczel Moórnál december 30-án csatát vesz Windischgrätzszel szemben, Most már a császáriak Pest felé közelednek és ezért is a magyar ügyek vezetését Pestől Debrecenbe terelték át, mivel a főváros nem nyújtott a népnek legendó biztonszágot. Batthyány még egyszer megkísérli a békés kiegyenlítést egy békeküldöttséggel, amihez Kossuth hallgatóság hozzájárult.

Felvirradt a szomorú 1849. év. Görgei Buda előtt nem viv meg Windischgrätzszel, a Bicskén megjelent küldöttség előtt pedig 1849. január 4-én Windischgrätz a feltétlen megadást követeli. Windischgrätz január 5-én Budapestet megrohanja.

Mindennek dacára akadtak olyanok, akik a koronával békét óhajtanak kötni és most már közvetlenül az uralkodó elé kívánnak járulni. A január 13-i országgyűlés tárgyalja ezt az indítványt. Kossuth Windischgrätz szavaiból kiindulva, kijelenti, hogy ha már most Ausztria „Unbedingte Unterwerfung-ot“ követel, nem lehet kétség aziránt, hogy Bécsben a „béke ára gyanánt a halált kívánják.“ „Védjük meg magunkat — úgymond — s a többi békealkudozásokról többé szó sem lehet. Ha azt felelték: halj meg, ha békét akarsz, nem tehetünk egyebet, mint hogy védelmezzük magunkat; mert hiszen halni lesz idő, erre még ráértünk akkor is, ha elvesztettük a nemzeti lét harcát. Hasztalan minden kecségtetés; ha nem védelmezi magát a nemzet, ha nem áll mint egy férfiú, úgy meg fog halni gyalázatosan, ellenben ha védeni fogja magát: megél! „Csak akkor mentheti meg a hazát, ha a nép védi.

E beszéd a csüggedőkbe is bátorságot öntött és most kezdődik igazán a harc. Klapka, Bem, Guyon, Hadik, Petőfi, a 13 aradi vértanú ott küzdenek a nemzet élén és ki tudja, még hány névtelen hős ontotta vérét. Tokaj, Branyiszkó, Piski, Szőreg a magyar seregek diadalát jelenti, de a kápolnai csatában Windischgrätz nyer és ez a diadal részeggé teszi Bécs vezető embereit, mert március 4-én a

„kremisieri alkotmányirat“ Magyarországot bekebelezi az összbírodalomba és elveszi az országtól Erdélyt, Horvátországot, a Bánátot és Fiumét.

A fegyver visszafelé sült el, a nemzet nem riadt vissza, hanem küzdött tovább. A fővezérek között felmerült egyenetlenkedést március 5-én maga Kossuth hozza rendbe Tiszafüreden. Következnek a győzelmek. Szolnok, Szőreg, Gyála, Verbász, Szenttamás, Medgyes, Nagyszében, Brassó, Hatvan, Tápisbicske, Isaszeg ezen győzelmek nevezetesebbjei. Itt az osztrák, ott a szerb csapat szenved vereséget. Kossuth április 8-án kiáltványában halát ad a Mindenhatónak, hogy a magyar hadakat győzelemre vezette, de egyszersmind további kitartásra buzdította a nemzetet. Görgei a főváros környékén táborozik ezalatt, ott van hadával Aulich is és a magyar kardok lekasabolják az osztrákok fejét.

Kossuth diadalittasan hirdeti a magyarok sikerét és ezen az alapon 1849. április 14-én a debreceni református főtemplomban hangzik el az a beszéde, amelyben az uralkodó családot trónvesztettnek jelenti ki és a nép akaratának engedve, elvállalja Magyarország kormányzását.

Következnek a magyar fegyverek további győzelmei. Nagysalló, Óbecse, Komárom után május 21-én Buda vára is a magyar seregek birtokába kerül. Junius 5-én diadallal vonul be Kossuth Budapestre. Sok egyenetlenséget kellett leküzdenie Görgeivel, aki bizonyos tekintetben irigy szemmel nézett rá.

Az eredmények rohamosan követik egymást. Bécs orosz segítség után néz, Kossuth az egyházakat kéri, imádkoztassanak a veszély elhárítására. Miséket, könyörgéseket, sőt bójtöket rendelnek erre a célra, Kossuth végül Európa népeihez is intézi kérését, hogy ne engedjék meg a nemzet pusztulását. Hiába volt azonban minden, az orosz segítséggel megerősödött osztrák had leigázta szegény hazánkat, a hadi szerencse az osztrákok oldalán állott és a temesvári szerencsétlen ütközet után már maga Kossuth indítványozza, hogy Görgeinek kezébe adják a főhatalmat. Bánatos szívvel adja tudtára a nemzetnek Kossuth lemondását. „Megvárja Görgeitől, hogy a reá ruházott hatalmat legjobb tehetsége szerint fordítja hazánk javára és ezért őt a nemzet és a történelem előtt teszi felelőssé.“ „Szeresse hazáját oly önzetlenül — úgymond — mint én szerettem és legyen a nemzet boldogságának biztosításában szerencsésebb nálamnál. Cselekvéssel többé nem használhatok hazámnak; ha halálom valami jót eszközölhet számára, örömmel odaadom életemet áldozatul. Az igazság és kegyelem Istene legyen a nemzettel.“

Görgei augusztus 13-án Világosnál letette a fegyvert, augusztus 17-én pedig Kossuth Orsovánál elhagyja szeretett hazánkat. Idegen földön bolyong. Életében nem tér többé vissza a hazába és hamvai most jóságos Uralkodónk beleegyezésével hazai földön pihennek.

Nagy jellem volt. Hazáját végnélkül szerette, nem engedte, hogy nemzete porba hulljon. Küzd Magyarország szabadságáért, függetlenségéért és jogokat kíván a népnek. A népet megtanította arra, hogy vannak kötelességei, de vannak jogai is. Ezekért a jogokért kell kitartania. A függetlenségi párt vezére ő, de eszményképe minden magyar embernek, aki a nemzeti öntudat fogalmát átértette. A nemzeti öntudat érvényesítésére ő tanított meg bennünket és azért áldott lesz neve mindörökké. Sirjához illő kegyelettel zárandokol minden magyar ember, mert tudja, hogy ott nyugszik az, kinek „hő szive a független magyar

hazáért do
minden ma
fui lelkes
egy Magya
kapui sem

Szemé
külföldön t
a déli von
méltóságá
aki a nyár
villában tö

Szent
nemzeti ün
öltött s n
számos ma

a nagy nap
gyikének t
tartottak s
órakor Bar
ségét, szen
méltató, e

mondott, n
emelően, a
való elmon
Dr. Ámon
azon a Că
kével. A
Demetrovit

egy a sz.
jelent a ka
selőtestüle
az ájtatosk

Kitűn
sunkat az
hogy a ka
érettségize
mint lejób
végzésére

Az új
e hó 18-á
hogy a ne
Szegeden
pártelűök
seggel rés

A Da
magyar D
ünnepele
vett részt
jelenvoltak

a III. csop
értékes ez
gére s a
szolgálhat
versenyek
nyertek é

Ártés
zódttünk,
jelenleg,
belső ber
zelebbi na
már anny
hogy e h
az új fűre
napok mu

Dalok
e hó 19-é
táncal eg
nagy látó
énekszám

Anyá
hivatalná
sek 13, m

Az á
utóbb me

hazáért dobogott." Ha csak egy parány lesz minden magyar ember keblében abból a honfői lelkesedésből, amely Kossuth sajátja volt, úgy Magyarország erős lesz és azon a poklok kapui sem fognak erőt venni. Úgy legyen!

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán a külföldön töltött szabadságutjáról e hó 21-én a déli vonattal, India felől hazaérkezett. Ő méltóságával együtt megérkezett családja is, aki a nyár hátralevő részét a Ribnyáki főispáni villában tölti.

Szent István napján városunk a nagy nemzeti ünnepnek megfelelően ünnepi díszítéssel s nemcsak a középületeken, hanem számos magánházon is nemzeti zászló hirdette a nagy nap ünnepi voltát. A felekezetek mindegyikének templomában ünnepi istentiszteletet tartottak s a belvárosi r. k. templomban 1/29 órakor Barsi Viktor segédlelkész a nap jelentőségét, szent István ezredévre kiható működését méltató, emelkedett szellemű szent beszédet mondott, melyet a jelen voltak hazafias érületét emelően, a himnusz első versszakának imaképpel való elmondásával fejezett be. A sz. misét Dr. Ámon Pál kanonok plebános celebrálta s azon a Cécilia-egyesület működött közre énekével. A vár. tanácson kívül, melyet Dr. Demetrovits Vladimír polgármester vezetett, egy a sz. beszédem, mint a nagymisén megjelent a katonai hatóság, a hitközségi képviselőtestület, a hivatalok és egyletek, valamint az ájtatoskodó hívők nagy száma.

Kitüntetés. Matkovits Rókus polgármesterünk az a kitüntetés és szülői öröm érte, hogy a kalocsai kis szemináriumban jelesen érettségizett Jenő nevű fiát a kalocsai érsek mint legjobb tanulót a teológiai tanulmányok végzésére a bécsi Pazmaneaumba rendelte.

Az újvidéki függetlenségi és 48-as párt e hó 18-án tartott vál. ülésén elhatározta, hogy a nemzeti bank érdekében ma vasárnap Szegeden tartandó nagygyűlésen Balla Árpád pártelölök vezetése alatt nagyobb számú küldöttséggel részt vesz.

A Daloskör sikere. Az újvidéki polg. magyar Daloskör a kecskeméti országos dal-ünnepélyen úgy kötött mint szabad énekben vett részt s kitűnő előadásával nemcsak a jelen voltak osztatlan elismerését vívta ki, hanem a III. csoportban V. díjat is nyert, még pedig értékes ezüst serleget. Mindenesetre dicsőségére s a t. v. ábbi munkálkodásra buzdításul szolgálhat a Daloskör derék tagjainak, hogy versenyeken első ízben vevén részt, díjat nyertek és jó nevüket megalapították.

Ártézi fürdő. Mint személyesen meggyőződünk, az ártézi fürdőben lázas munka foly jelenleg, hogy a még hátralevő építkezés s a belső berendezés befejeztessék, ami a legközelebbi napokban megtörténik. A munkálatok már annyira közel vannak a befejezéshez, hogy e hó 21-én a régi ártézi fürdő kútjából az új fürdőbe bevezették a vizet s az új fürdő napok multán át fog adadni rendeltetésének.

Dalostély. A „Neven” című szerb dalárda e hó 19-én Ruzsicska dunaparti vendéglőjében táncal egybekötött dalostélyt rendezett, mely nagy látogatottságnak örvendett, az előadott énekszámok pedig nagy tetszést arattak.

Anyakönyvi hír. Az újvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 13—20-ig bejelentett születések 13, még pedig 6 fiú, 7 leány; meghalt 22.

Az ág. hitv. ov. nőegylet „Tabitha” legutóbb megtartott ülésén az üresedésben levő

titkári állásra Schuchtar Albin gyógyszerész urat választotta meg, a ki eme állását már el is foglalta. Reméljük, hogy az egyelet jótékony működését ez új erő, társaságunk e tevékeny tagja csak emelni fogja.

A virágok kedvelői. A virágkedvelők több fajtát ismerjük. Vannak — ezek az igazi virágkedvelők — akik költséget, időt és fáradságot nem kimélve, a legnagyobb gondossággal ápolják azokat s nem ritkán rabjaivá is lesznek azoknak. De vannak olyanok is, akik könnyűszerrel szeretnek hozzá jutni s nem is annyira, hogy gyönyörködjenek benne, sőt néha azért is, hogy pénzjeljenek belőle, *lopják* a virágot. Városunkban utóbbi időben nemcsak egyes magánosok állottak be nagy kedvteléssel és költsékezéssel a virágápolók sorába, hanem maga a városi hatóság is — jó példaadás okából — a városházát virágdíszbe öltöztette, de tovább menve, hogy a nagy közönség régi óhajának megfelelően, nagy költséggel a város különböző helyein parkokat létesít, a meglevőket pedig jó karba helyezi s nagy gondal ápolatja. Ámde, míg másutt maga a közönség is ügyel a köztereken létesített parkok és virágok épségben tartására, nálunk nemcsak apró, éretlen gyerekek pusztítják csupa csintalanságból a virágokat s minden fajtájú ültetvényeket, hanem a felnőttek és a műveltebb osztály, sőt a nők köréből is akadnak, akik közprédának tartva a virágos, parkirozott köztereket, vandál kézzel tépegetik, lopkodják a virágokat. Arra is volt már eset, hogy akadt, aki nem egy-két virág-szálat lopott, hanem garmadaszámra emelte ki földjéből a virágokat, melyeket azután cseréphe ültetve, a piacon árusított. Igaz, hogy rajt vesztett, mert elfogták és szigorúan megbüntették. Nevekket ezuttal nem szolgálunk, de a jövőben nem tartózkodunk nevek említésétől, még az esetben sem, ha gyengéd női kezek követik el a kisebb virág-tolvajlásokat, mert első a közérdek, amelynek szolgálatában a közönség minden egyes tagjának közre kell működnie.

Pályázat. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság *Mikszáth* Kálmán 40 éves írói jubileuma alkalmából a folyó év őszén ünnepi közgyűlést tart. Ezen ünnepélyhez irandó abszolútbecsű alkalmi versre 5 darab 10 koronás aranyból álló pályadíjat tűzött ki. A pályaművek idegen kézzel írva és jelíges levéllel ellátva 1909. október 1-ig Zomborba küldendők Pataj Sándor főtltkár címére.

Szerencsétlenség. Gulácsy, a gróf Chotek Rezső futaki uradalom fiatal alkalmazottja e hó 19-én a földéről haza ment kocsin s töltött vadászfegyverét a saraglyában helyezte el. Utközben 3 leányt felvett a kocsis saraglyájába s a puskát magához véve, lábait közt tartotta, még pedig csövel felfelé. Egyszerre a lovak megbokrosodtak s a kocsis nagyot zökkenvén, a fegyver elsült, még pedig oly szeerncsétlenül, hogy a töltés Gulácsy alsó állán hatolva be, a fej felső részén jött ki, azonnali halálát okozva a szerencsétlen fiatal embernek. Temetése e hó 20-án ment végbe a község lakóinak s az uradalmi tiszték általános részvéte mellett.

Gyilkos földbirtokos. Szagyakov Lázár ósziváci gazdag földbirtokos neje már régóta különválva él a férjétől s mivel nagyon fájt a foga a nagy vagyonra, volt férje tudta és beleegyezése nélkül egy ajándékozási szerződés alá hamisította annak nevét. Ezt megtudta Szagyakov Lázár s mikor az utcán találkozott az asszonnyal, felszólította, hogy hozza rendbe a dolgot. Mikor az asszony elutasító választ

adott, bicskát rántott s nyílt utcán agyonszurta az asszonyt, aki nyomban meghalt.

A fegyver. A gombos-palánkai vonal Doboka állomásán súlyos szerencsétlenség történt. Horváth Simon állomási előjáró ugyanis vadászatra készülvén, söréttel töltött fegyverét tisztogatás végett bevitte a lakásába, azonban a kűszöbön megbotlott, mire a fegyver elsült s a serétek a szobában foglalatoskodó asszonyt hason találták. Az asszony állapotot oly súlyosra fordult, hogy bevitték a szabadkai kórházba.

Drágul a dohány. Fővárosi értesítés szerint a kormány tervbe vette egyes dohánygyártmányok árának fölemelését és a pénzügyminiszteriumban már lázasan dolgoznak az erre vonatkozó tervezeten is. Egyidejűleg újabb gyártmányokat fognak kibocsátani.

Gyalázkodó röpirat a magyarokról. Bácsmegeye németlakta községeiben ismét pángermán agitátorok izgatják a népet a magyarság ellen. *Bulkeszin, Ósévén és Jorzsán* a németek között titokban terjesztenek egy Deutsch-Ungarischer Katekizmus című füzetet, mely telve van közjogi hamisítványokkal. A füzet azt mondja, hogy hazugság az, mintha a magyarok hódították volna meg e hazát. A magyar faj és a magyar nyelv a többi nemzetiségek elnyomásával előjogokat szerzett magának, ezzel szemben a németeknek hathatósan követelniük kell a nyelvük egyenjogosítását, hiszen a német nyelv nélkül Magyarország úgy sem haladhat előre. A hazug nyomtatvány amellet durva és sértegető szavakkal illető lépten-nyomán a magyarokat.

A kivándorlás korlátozása. A belügyminiszter körrendeletében figyelmezteti a kivándorolni akarókat, hogy az északamerikai kivándorlást ellenőrző új főnök az utasokat 25 dollár készpénz és a rendeltetési helyére szóló jegy nélkül nem bocsátja tovább. A miniszter elrendelte, hogy az utlevéllapokat kiállító hatóság figyelmeztesse a népet, hogy Amerikában az ipar és gazdaság még mindig sínyli az 1907-ben kitört válság következményeit. A kereslet Amerikában gyenge, a munkanélküliek száma pedig óriási. Mivel pedig 1909. évben igen sok vándorolt be, a most bevándorolni akarók semmi esetre sem kaphatnak munkát és így vagy éhen pusztulnak, vagy visszajöhetnek. Szóval Amerikában sincs aranyélet, ott is nehéz a megélhetés.

A vizes kávé. Zentán egyebek között kávé is árulnak a piacon. Nehány derék kofaasszony féltette vevőit a tulságosan erős kávé izgató hatásától. Féltő gondoskodásukban annyira mentek, hogy minden liter kávéhoz körülbelül félannyi vizet öntöttek. A csendőrség az emberiségnek ezen három vizes boldogítója ellen megindította az eljárást.

A magyar nyelvért. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter utasította Szatmár vármegye közigazgatási bizottságát, hogy az osvári, bágyodi, petői, ujfalvai és porcsalmái g. kel. szerb iskolák tanítói ellen indítsa fegyelmi vizsgálatot, mert nem hajlandók respektálni az új közoktatási törvénynek a magyar nyelv jogait biztosító intézkedéseit s még a magyar anyanyelvű tanulókat is arra kényszerítették, hogy románul készítsék feladataikat.

A Zimony állomáson végzendő átrakodási munkálatok. A budapest-jobbparti üzletvezetőség által Zimony állomáson végzendő vízi átrakodási munkálatok tárgyában 29575/III 1909. sz. alatt kiadott „Pályázati hirdetmény”-ében a bánatpénz letétbe helyezésének határ-

idejűl tévesen október 9-ike jelöltetett ki, holott az helyesen szeptember 30-ikára tűzött ki.

Oslkos
Kookás
Shantung
Amuo

Selyem

és „Heuneberg“
selyem, 135 kor.-tól
feljebb, hőmentve
és vámentesen.
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. **Henneberg** in Zürich.

Közgazdaság.

A lisztharmat és peronospora szőlőbetegség

ellen szolgáló, általam feltalált szert *Antoid* elnevezéssel 13363 szab. szám alatt hozzák forgalomba.

Céлом lévén a közérdeknek szolgálatot tenni és a szer felhasználásának sikerét biztosítani, mivel annak vegyítése komplikált és a helytelen keverés oly vegyi elváltozásokat idéz elő, mely a legintenzívebben ható szert felbontja, annak élenyülését okozza és a kívánt sikert megelcsúsítja; azért nem bizhattam azt laikusokra és így csakis egy részét képezik az elegyítendő szereknek azok, melyet az egyes lapok felsoroltak. De másrészt befolyásolja a szer keverését a szőlőnek minéműsége. Tudunk kell azért minden egyes esetben, hogy amerikai, európai, bor vagy csemege és hány éves szőlőtökével szemben kell a szerünk hatását alkalmazni. Nagyon természetesen, hogy ilyenformán a beteg korához és természetéhez alkalmazott szerünk hatása figyelmen kívül nem hagyható.

Ennélfogva elhatároztam magamat a szer gyárilag való előállítására, mely keverék a diagnosztikus megállapítása után, vegyészünk felügyelete mellett a kivánságnak megfelelőleg szállítatik. A szernek ilyenmódon való kezelése a fertőt veszélyt teljesen kizárja, amellet a vele való eljárás kényelmes, hatása pedig biztos. Így termelő gazdatársaim olcsóbban jutnak a kifogástalan, teljes összetételű szerhez, mintha azt vidéken avagy a fővárosban kevésbé megbízható forrásból és anyagból lennének kénytelenek beszerezni. Végre is mindenki be fogja látni, hogy mint a legtöbb esetben, úgy jelen szernél is, csak az biztos sítathja a sikeres hatást, ha a gombamódra fellépő és üzleti versenyre kellő értéktelen hamisítások ellen megfelelő garanciát nyújtunk. Az általam öt éven át kipróbált, biztos hatású, teljes keveréssel összeörölt poralaku szer megrendelhető „Antoid“ gyári raktárból, Budapest, V. József-tér 10. II. em. 5. ajtó. A megkeresések postafordultával elintézését nyernek, mert a lisztharmat, annak százféle válfajai és a peronospora ellen való védekezés az idén már csak augusztus hónapban történhetik hatásosan. A szer 5 kilogrammos postacsomag-talattal küldetik a megrendelők címére, mely mennyiség két hektóliter vízbe vegyítve, oldva, használat előtt jól felkeverve, a rézgáliccal szokásos terület permetezésére elegendő. Végül megjegyzem, hogy az általam feltalált szert a gyárossal kötött szerződés szerint önköltségen tartozik a kisgazdák részére átengedni, míg nagyobb megrendelésnél megfelelő engedélyt nyújtunk. Ennek fejében tisztelettel kérem, sziveskedjék az elért eredményről esetről-esetre engem értesíteni.

Felölös szerkesztő: **Pap Sándor.**
Laptulajdonos: **Balla Árpád.**
Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Hirdetések.

Olvasd!

Olvasd!

*A Hadzsits Szvetics-u.
13. és Gyik-u. 3. számú
sarokházban több éven
át fenálló csinosan be-
rendezett és jóforgalmu*

SZATÓCS-ÜZLET
más vállalkozás miatt
eladó.

Bővebb a tulajdonosnál.

*Intelligens, gyermektelen há-
zaspárnál egy III. vagy IV. oszt.
leánypolgárta, teljes ellátásra
elfogadtatik.*

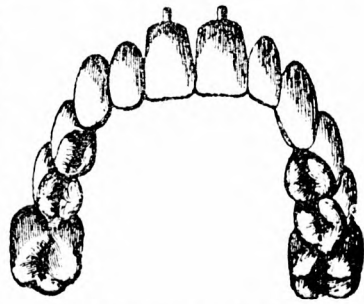
Bővebbet a kiadóhivatalban.

5833. sz. tkv. 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller
József ujsóvei lakos végrehajthatónak Rieth
Mihály és neje Müller Magdolna ujsóvei lakó-
sok végrehajtást szenvedők ellen 765 kor. 75
fl. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási
ügyében az 1881. 60 tc. 144. §-a alapján és
a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvény-
szék, mint telekkönyvi hatóság területén levő
az ujsóvei 684. sz. betétben + 1 sorsz. Rieth
Mihály és neje nevében álló 886/1 hrsz. 322 ö.
i. sz. házra az árverés 884 kor.-ban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és
hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909.
évi szeptember hó 29-ik napjának d. u. 2
órákor Ujsóve községhezánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 10 %-át, vagyis 88 korona

Időgeneknek gyors ellátás.
Alkalmazottaknak részletfizetés.

Dr. LORÁND FOGORVOS, UJVIDÉK.

Specialista lemeznélküli
aranyhidak és arany koronák
készítésében

BERLINI POLIKLINIKÁN

tett tanulmányai és tapasztalatai alapján.
Rendel december 1 től WINKLE-féle
ház (sörház) I-ső emeleten.

Reggel 8-tól délután 5-ig.

40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c.
42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az
1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin.
rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpá-
pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1909. évi július hó 19-án.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

Juhász,
kir. törvényszéki bíró.

Omnibusz.

Egy könnyű járatu, jó karban tartott
omnibusz, mely főleg vidéki vendéglősök szá-
mára igen alkalmas, *szabad kézből, oicsón*
eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szuszál nem folyhat.

Szezfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és há-
tartási cikkkeket árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, szilveszkedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és hőmentve.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci 74/78.

Helybéli elárúsítók:

Regényi István, Vogel Henrik,

Tóth Antal, Anton Georgievic,

Josef Kiesz & Sohn, Dietzgen

Imre fial, Leopold Derner.

3-50

CARL KRONSTEINER

Időjárással dacoló, mész-

façade-festékei 50 anyalatban
kgrja 24 fl.-től
feljebb.

Hívásodok óta igen jól bevált és minden utánzatot felülmúló.
Egyetlen olaszországi másolóanyag homloksatokon, melyek már
szinesre voltak.

Mintakönyv és prospektus ingyen s hőmentve.
Rakfárak minden nagyobb városban.

Emalfaçade-festékek

moshatók, egy vonással fednek, alapmázolás felesleges, románoszilárd, csak hideg
vízzel keverve, azonnal használható, antiszeptikus, mérgegmentes, illékony. Ideális
más belső helyiségekre, faépítményekre, mint fészer, pavillon, kerítések stb.

Kapható minden árnyalatban, költség m²-je 5 fl.

Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy hosszú éveken át fenálló **fegyver-üzletemet** a temerini-utca 12. sz. házból a **Kossuth Lajos-utca 30. számú r. kat. hitközségi épületbe** helyeztem át, ahol nemcsak minden rendszerű és fajtájú **fegyvert** és **öltényeket**, hanem e szakba vágó mindennemű **sport-árakat** is tartok, ezenkívül pedig **javításokat** is elvállalok s azokat gyorsan és megbízhatóan végezem.

A temerini-utcában eddigelé fenállott főüzlet a műhely mellett ugyanott mint **flókiüzlet** továbbra is fenmarad, minek szives tudomásul vételét kérem.

Jó családból tanonc azonnal felvétetik.

Teljes tisztelettel

Burmann Sándor
fegyverműves Ujvidék.

7-12

Szőlőtelepemet eladom.

A **temerini-úton** (a telepen) fekszik, közel a városhoz 3 hold, harmadik éve hogy terem, gyümölcsösrel és dinnyekerttel, 2 házzal és egy fészerral, kemény anyagból.

Tudakozódni lehet

Ivkovics Nikolánál,
Ujvidék, Duna-utca 10.

2-5

Eladó.

Két — teljesen jó állapotban levő vadászfegyver, az egyik 14-es számú Lancaster, a másik 24-es sz. Lefaucher, a hozzá tartozó szerelvényekkel és készülékekkel együtt előnyös áron eladó.

Bővebbet nyujt Dr. Igalits Vazul ny. kir. aljárásbíró (Kossuth Lajos-utca 18. I.), ahol a vadászfegyverek meg is tekinthetők.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi szilvrium kereskedés.

Bel- és külföldi borok.

Legfinomabb teák.

Cukrozott gyümölcsök.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservék
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Oszonák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen osomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árúlap ingyen és bérmentve.

Tudomásul.

Van szerencsém a t. közönség és üzletfeleim szives tudomására hozni, hogy mindennemű **villamos berendezéseket, házi vezeték-eket, erdővívíteli munkát, kirakatberendezéseket, reklam-világítást** jótállás mellett és mérsékelt árakon elvállalok, valamint mindennemű **víz-vezetéki, klozet és fürdő-berendezéseket**, nemkülönben **házi-sürgöny** berendezést elvállalok.

E szakmába vágó összes javítások összköltségére vállalkozom. Tisztelettel

8-10

Bernold Lipót és társa.

Eladó

igen kedvező feltételek mellett egy

gőzmalom

egészen új, legújabb szerkezetű motorral, közvetlen közelében a vasuti állomásnak, nagy környezettel.

Közelebbi értesüléseket

Szerb Kátyi Takarékpénztárnál mint szövetkezethél, Kátyon (Magyarország).

2-3

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a

FOLDES-féle MARGIT CRÈME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, hirtéket (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arcot tőháró, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-ekkek: Margit-hőlgypor (8 színben) 1.20 k., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcovis 1 korona.

Kapható: Ujvidéken, Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadović VI.

Vulfo János, Klein Oszkár drogeria.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Főkút, az ásványvizek királya, kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodóki Matild, alkális savanyúvíz

Boross, vesebaj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Bohelti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen
Hargitfalvai, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászton-főkút (Salutaris) jód és lithium tartalmu
Répáti, égvényes ásványvíz
Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Szojkal, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízét pótolhatók.

Ujvidéki képviselő: Schossberger Adolf, továbbá kaphatók a vizek még: Dietzgen I. és Fial, Wagner Testvérek, Ludwig J. és Stefanovits L. Fia ócegnél.

Szt. Lukácsfürdői

kristályforrás-ásványviz.

Étvágyat javít,

Gyomorrontást megakadályoz.

Főraktár Ujvidék- és környékére: **Bauer Gyula**
sörnagykereskedőnél Ujvidéken. 7-10

Eladó. A Duna kö-
zelében elte- **Eladó.**

rülő szőlőtelepen mintegy 1/2 hold *nemes füzes*
termése előnyös áron eladó. **Idel Illés**

Matkovits

szobafestő
és mázó

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homok-
futókocsik, hajtókocsik, vadászati baj-
tókocsik, coupék nyitott és félfedeles
kocsik, landau kocsik, omnibuszok
mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

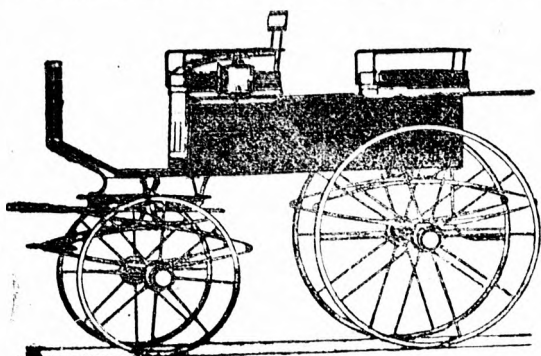
luxus- és üzleti- kocsik a legeggy-
szerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Első délmagyarországi kocsi- és gőzhajtógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — Interurbán Telefon 134.

UJVIDÉK, (a Limán-on).

Hajlított kocslalkatrészek nagybani
gyártása.

Használt kocsik javíttatnak vagy
becseréltetnek.

Legújabb kitüntetés:
London 1908. arany érem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

a Központi Hitelintézettel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József ur
legkiválóbb saját termésű borai saját őzösi bortör-
kölye és szilvoriumi Kamenicán a Paraga hegyen fekvő
20 holdass zörlőjéből poharankintés zárt palackokban
méréselt áron kerülnek kimérésre.

Megrendelések hordókban 50 literfől feljebb
Schwarz Testvérek c. Irodájában Háltér 12. sz.
alatti felvételnek.

Az étkezöben lehet jó és olcsó étel-
ket kapni. 34-50

Nagy utcai

lakás kiadó nov.
hó 1-jére II. Rá-
kóczi Ferenc-ut

50 szám alatt.

Pályázati hirdetés

Az ujvidéki ág hitv. evangélikus elemi
leányiskolához kézimunka tanítónői állásra.

Az ujvidéki ág hitv. evangélikus „Tabitha”
nőegylet — ezennel pályázatot hirdet az
1909/1910. tanévre fenn nevezett leányiskola
I-IV. osztályaihoz kézimunka tanítónői ál-
lásra.

Tanítási idő hetenként összesen 6 óra —
havi 30 kor. tiszteletdíj mellett.

Felkérletnek pályázni szándékozóknak, hogy
folyamodványaikat alólított Elnökséghez cí-
mezve legkésőbb augusztus hó 25-ig nyújtsák
be, mert a később beérkezett pályázatok csak
azon esetben vétetnek figyelembe, ha fenti
határidőig nem érkeznek be megfelelő ajánlat.
Okleveles kézimunka tanítónők előnyben
részesülnek.

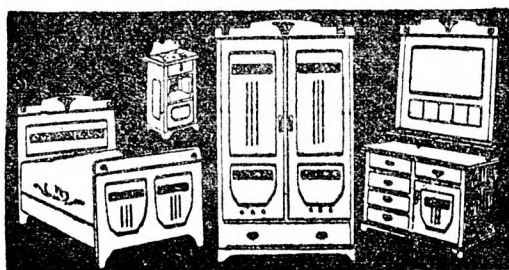
A tanítás idejére és beosztására vonat-
kozó bővebb felvilágosításokat érdeklődőknek
készséggel adja meg

az ujvidéki ág hitv. evangélikus „Tabitha”
nőegylet.

Ujvidék, 1909. év augusztus hó 12-én.

2-3

Elnökség.

NÁLUNK

minden hitelképes,
tisztességes egyén

B U T O R

szükségletét olcsón és könnyű fizetési
feltételek mellett szerezheti be.

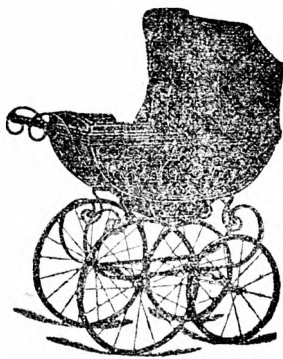
GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez”

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

Gyermekkeszi különlegességek.

3-50

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására
hozni, hogy üzletemet

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. szám

alá fogom áthelyezni.

Az átköltözködést megkönnyebbitendő, az összes *arany-
ezüst, és ékszer árut, fali, zseb-, inga-, ébresztő, stb
órákat, valamint argenter-ezüst, Chinaezüst és min-
denfajta optikai árut*

meglepően olcsó áron bocsátom eladásra.

Mindenkinek saját érdekében áll tehát ezen alkalmat felhasználva
rendkívül olcsón bevásárolni.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**

órák, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Ferenc József (fő)-tér 3. szám
WAGNER Testvérek-féle házban.

